

Tidligere i Tidsskriftet

Hårfestets tilbaketrekking

Å være opptatt av utseendet er et gammelt anliggende. Å prøve å gjøre penger på andres utilfredshet likeså. I denne artikkelen fra Tidsskriftet nr. 11/1962 (s. 757–59) som utdraget under er hentet fra, beskrives med ord og tegninger hvordan hårfestet hos menn ubønhørlig trekker seg tilbake. Niels Danbolts konklusjon den gang var nedslående; det finnes ingen god behandling for skallethet.



Fig. 1. Utvikling av den konstitusjonelt betingede skallethet hos menn.

HÅRAV FALL SOM FØRER TIL SKALLETHET HOS MENN

Når unge og yngre menn begynner å miste håret, får økende «vik» og tiltagende uttynning i kronen, blir mange grepet av panikk. Å bli skallet i ung alder fortøner seg som en ulykke av store dimensjoner. Førskjellige hårvann som hemningsløst reklameres i aviser og ukeblad, blir forsøkt, den ene læge etter den annen blir konsultert med magert resultat, og så henvender mange seg til «hår-terapeuter», som her får sjansen til lettjente penger. Det er utrolig hvilke summer mange menn sløser bort på unyttige kvakksalverkurer når det gjelder håret. Men de unge menn blir eldre og må etter hvert avfinne seg med sin skjebne – de blir skallet. (...)

Hos barn danner den fremre hårgrens i pannen en konveks linje med en konkav avrunding til sidene mot tinningene. Under og etter puberteten vil det fremre hårfeste trekke seg noe oppover, og dette gjelder særlig i tinningen, hvor det oppstår en liten «vik» på hver side. Etter kjønnsmodningen er det bare ca. 4 % av unge menn som beholder det fremre hårfeste som er karakteristisk for gutter før puberteten. Unge menn hos hvem kjønnsmodningen ikke inntreffer, f.eks. hos kastrater, beholder det «barnlige» fremre hårfeste. Og disse individer vil heller ikke senere få det håravfall som etter hvert gir anledning til skallethet. Hvis imidlertid slike voksne kastrater får langvarig behandling med testosteron, vil de kunne få håravfall av ovennevnte type, vel å merke hvis de også har en familiar disposisjon hertil.

Denne konstitusjonelle form for skallethet hos menn utvikler seg vanligvis på følgende måte. Det fremre hårfeste trekker seg oppover, samtidig som «vikene» (de frontoparietale resesjoner) øker. Man regner med at «dybden» av disse frontoparietale «vik» normalt kan nå ca. 3 cm foran en linje som trekkes over issen fra øregang til øregang i vertikalplanet. Hvis «vikene» blir dypere enn 3 cm, regner man med at det foreligger en tilstand som vil kunne resultere i skallethet. Det vil etter hvert komme uttynning også av håret i kronen, med utvikling av «måne». Og litt etter litt vil håret over hele issen og langt nedover bakhodet bli bart. I usalte tilfelle beholdes bare håret omkring ørene og i et belte rundt bakhodet. Man regner med at over halvparten av alle menn over 50-års alder blir mer eller mindre skallet. (...)

Det foreligger ingen behandling som effektivt kan stanse utviklingen av de generelle og lokale prosesser som ligger til grunn for denne konstitusjonelle form for håravfall hos menn. Det er mulig at midler brukt på tidlig tidspunkt som stimulerer blodsirkulasjonen i hodebunnen, i noen grad kan bidra til å retardere håravfallet. Fra gammel tid har hårvann som inneholder stoffer som fremkaller hyperemi vært anvendt, sammen med lett massasje. Det foreligger imidlertid ingen holddepunkter for at det kan være mulig å oppnå ny hårvekst ved denne tilstand ved hjelp av patent-hårvann, «elektrisk behandling», spesielle massasje-kurer eller bestemte operative inngrep. (...)